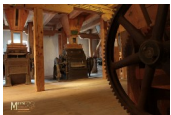

HIT DLA TURYSTÓW

Muzeum Młynarstwa i Wsi w Ustrzykach Dolnych jest jednym z niewielu muzeów w Polsce dającym możliwość poznania maszyn i kompletnych linii służących do czyszczenia i mielenia zboża w młynach z nowoczesnym napędem. Do zwiedzania przeznaczonych jest 1100 m kwadratowych na czterech kondygnacjach. Ekspozowane maszyny pochodzą z przełomu XIX i XX w., a więc ze stulecia określanego mianem: "wiek pary i elektryczności". Wówczas w Europie pojawiło się, a następnie dynamicznie rozwijało młynarstwo parowe. Jak ten proces przebiegał można uzmysłowić sobie w właśnie w tym muzeum. Wszystkie maszyny znajdujące się w jego zbiorach skonstruowano właśnie wtedy.

Ustrzycki młyn parowy powstał w 1925 r. i przeznaczony był przede wszystkim do produkcji wysokogatunkowej białej mąki. Jeszcze w pierwszych dziesięcioleciach XX w. była ona znacznie droższa, niż powszechnie wówczas używana mąka razowa.

Budynek młyna przetrwał II wojnę światową i sześćioletnią przynależność administracyjną do Związku Radzieckiego. Po roku 1945 Ustrzyki Dolne wraz z pobliskimi terenami, znalazły się w pod panowaniem Moskwy. Kiedy w 1951 r. w ramach umowy o zmianie granic Ustrzyki Dolne powróciły do Polski, przybyli tutaj nowi osadnicy, nie zastali w młynie ani jednej maszyny. Brakowało także konstrukcji drewnianej. Z tego powodu młyn przez dwa lata był nieczynny. W tym czasie jednak kompletowano urządzenia niezbędne do wznowienia jego pracy. Przywieziono wówczas wyposażenie z jakiegoś niezidentyfikowanego młyna, najprawdopodobniej z Pomorza (za tym faktem zdaje się przemawiać konstrukcja drewniana oparta na sośnie wejmutce rosnącej na północnych terenach Polski) i od roku 1953 wznowiono mielenie zboża. W porównaniu z okresem przedwojennym zmienił się także system napędu. Wprowadzono silnik spalinowy, który po kilku latach został zastąpiony silnikami elektrycznymi pracującymi aż do roku 2007.

Jednym z najbardziej wartościowych zabytków w zbiorach muzeum jest gniotownik walcowy pochodzący z lat siedemdziesiątych XIX wieku. Służył do wstępnego zgniatania żyta. Takie urządzenia pojawiły się w 1820 r., a więc ustrzycki gniotownik jest jednym z najstarszych tego typu w Polsce. Jego dodatkowym walorem jest świetnie zachowany i niezwykle fotogeniczny drewniany korpus.

Oprócz gniotownika można także obejrzeć w Muzeum Młynarstwa i Wsi w Ustrzykach Dolnych młowniki walcowe, odsiewacze ramowe (wzbudzające największe zainteresowanie turystów), łuszczarkę, szczotkarkę, szafy aspiracyjne oraz tryjer.

Uzupełnienie ekspozycji wewnętrznej stanowi wystawa plenerowa, która znajduje się wokół budynku Muzeum, gdzie można obejrzeć urządzenia i maszyny służące do uprawy ziemi oraz czyszczenia i młócenia zboża, a także mielnią ziarna. Urządzenia te były wykorzystywane w gospodarstwach wiejskich w XIX i XX wieku

Muzeum Młynarstwa i Wsi. W Ustrzykach Dolnych zostało otworzone w lipcu 2010 r. i od tego czasu stało się największą atrakcją turystyczną w Ustrzykach Dolnych i Bieszczadach. Jego znaczenie polega na tym, że Bieszczadach nie zachował się żaden inny zabytkowy obiekt podobnego rodzaju. Do tego ma świetną lokalizację, ponieważ znajduje się przy trasie, po której turyści zmierzają na Połoniny i do Jeziora Solińskiego. Ponadto w jego bezpośrednim pobliżu znajdują się: znane Sanktuarium Matki Boskiej Bieszczadzkiej w Jasieniu oraz piękne drewniane kościoły (niektóre z nich były kiedyś cerkwiami) w Hoszowie, Bandrowie, Jałowym, Hoszowczyku, Równi i Moczarach. Dla turystów zmotoryzowanych i wycieczek istotny jest także obszerny parking znajdujący się przed budynkiem.

Muzeum daje jednak przede wszystkim możliwość poznania historii młynarstwa oraz procesu mielenia zboża, czyli jego przetwarzania na makę

Przy muzeum znajduje się stylowa kawiarnia wykonana z materiałów odzyskanych z rozbioru starej szkoły, dzięki czemu udało się uzyskać jednolity klimat całego budynku, gdzie zwiedzający mogą odpocząć oraz posilić się ciepłymi daniami i napojami.